

Ed.

908. Frumvarp til laga

[320. mál]

um Vísindaráð og Vísindasjóð, Rannsóknaráð ríkisins og Rannsóknasjóð.

(Eftir 2. umr. í Ed., 13. mars.).

Samhljóða þskj. 563 með þessum breytingum:

5. gr. hljóðar svo:

Menntamálaráðherra skipar deildarstjórnir til fjögurra ára samkvæmt því sem hér segir:

- a. Stjórn náttúruvísindadeildar er skipuð sjö mönnum. Skulu tveir tilnefndir af raunvísindadeild Háskóla Íslands, einn tilnefndur af verkfræðideild Háskóla Íslands, tveir tilnefndir af rannsóknastofnunum í náttúruvísindum utan Háskólans og tveir af fundi fulltrúa atvinnuveganna og fulltrúa félaga sem fást við rannsóknir á sviði náttúruvísinda.
- b. Stjórn líf- og læknisfræðideildar er skipuð sjö mönnum. Skulu þrír tilnefndir af læknadeild Háskóla Íslands, einn tilnefndur af tannlæknadeild Háskóla Íslands, einn tilnefndur af raunvísindadeild Háskóla Íslands og tveir tilnefndir af fundi fulltrúa stofnana og félaga sem fást við læknis- og líffræðilegar rannsóknir.
- c. Stjórn hug- og félagsvísindadeildar er skipuð sjö mönnum. Skulu tveir tilnefndir af heimspekideild Háskóla Íslands, einn tilnefndur af lagadeild Háskóla Íslands, einn tilnefndur af viðskiptadeild Háskóla Íslands, einn tilnefndur af félagsvísindadeild Háskóla Íslands, einn tilnefndur af guðfræðideild Háskóla Íslands og einn tilnefndur af fundi stofnana og félaga sem fást við rannsóknir á sviði hug- og félagsvísinda.
- d. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt og aðalmenn.
- e. Aðalmenn og varamenn í deildarstjórnnum skulu hafa háskólapróf eða sambærilega menntun í viðkomandi fræðigrein.
- f. Menntamálaráðherra boðar til funda þeirra sem um getur í a- til c-liðum og skal ákveðið í reglugerð hverja þangað skuli boða.
- g. Deildarstjórnir kjósa sér hver sinn formann.

Deildarstjórnir fylgjast með skipulagningu vísindastarfsemi í landinu hver á sínu sviði og eru stjórnvöldum til ráðuneytis í því efni. Þær skulu hafa frumkvæði um vísindastefnu, hlutast til um gerð langtímaáætlana og leggja á ráð um forgangsroðun verkefna.

Deildarstjórnir úthluta styrkjum af fé Vísindasjóðs sem þær fá til ráðstöfunar og hafa eftirlit með því að þeim sé varið í samræmi við það sem áskilið var er þeir voru veittir. Styrkur er að jafnaði ekki veittur nema eftir umsókn. Stjórn deildar getur þó að eigin frumkvæði boðið innlendum eða erlendum vísindamanni fjárstyrk til ákveðinna rannsókna. Styrk má veita til allt að þriggja ára í senn. Deildir Vísindaráðs skulu ekki sjálfar vera beinir aðilar að rannsóknum.

6. gr. hljóðar svo:

Stjórn Vísindaráðs ræður framkvæmdastjóra ráðsins til fimm ára í senn. Ráðning hans er háð staðfestingu ráðherra. Framkvæmdastjóri ræður annað starfslíð. Framkvæmdastjóri annast daglegar framkvæmdir, fjárreiður og reikningsskil. Framkvæmdastjóri skal hafa lokið háskólaprófi.

18. gr. hljóðar svo:

Myndaður skal Rannsóknasjóður í vörslu Rannsóknaráðs ríkisins. Hlutverk Rannsóknasjóðs er að efla hagnýtar rannsóknir og þróunarstarfsemi til nýsköpunar og styrktar íslensku atvinnulífi. Tekjur þess sjóðs skulu m.a. vera sem hér segir:

1. Fjárveiting í fjárlögum ár hvert.
2. Framlög úr Framkvæmdasjóði Íslands, samkvæmt ákvörðun stjórnar hans, er miðist við að lágmarki 10% af hreinum tekjum sjóðsins.

3. Tekjur af einkaleyfum eða endurgreiðslur af styrkjum til verkefna sem notið hafa stuðnings sjóðsins og leitt til arðbærrar framleiðslu.

Sjóður þessi getur veitt styrki til rannsóknaverkefna einstakra vísindamanna, rannsóknastofnana og fyrirtækja. Rannsóknaráð ríkisins tekur á móti umsóknum um styrki úr sjóðnum og skipar sérfróða menn til þess að meta slíkar umsóknir. Ráðið ákveður styrkveitingar.

Styrkur er að jafnaði ekki veittur nema eftir umsókn. Rannsóknaráð getur þó boðið innlendum eða erlendum vísindamanni, forstöðumanni rannsóknastofnunar eða fyrirtæki fjárstyrk til ákveðinna rannsókna. Einnig getur Rannsóknaráð að eigin frumkvæði veitt styrki til að undirbúa eða skipuleggja rannsókn- eða þróunarverkefni á sviðum sem ráðið telur mikilvæg.

Niðurstöður af verkefnum, sem notið hafa stuðnings úr Rannsóknasjóði, skulu að jafnaði birtar opinberlega í tímaritum eða skýrslum sem skulu vera aðgengilegar fyrir almenning á Íslandi. Þó skal styrkþega heimilt að óska þess að niðurstöðum verði haldið leyndum. Skal styrkþegi þá endurgreiða raunvirði hins veitta styrks með kjörum sem nánar er kveðið á um í samningi.

Menntamálaráðuneytið setur reglur um úthlutanir úr Rannsóknasjóði að fengnum tillögum Rannsóknaráðs.

Ákvæði til bráðabirgða hljóða svo:

I

Þrátt fyrir ákvæði í 14. gr. skulu við fyrstu skipun í Rannsóknaráð ríkisins þrír af þeim, sem skipaðir eru, aðrir en formaður, skipaðir til tveggja ára samkvæmt nánari ákvörðun menntamálaráðherra.

II

Lög þess skal endurskoða innan fimm ára frá gildistöku þeirra.